

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU ROMÓW POLSKICH
Z SIEDZIBĄ W SZCZECINKU
ZA 2011 ROK**

W roku 2011 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów. Był to rok trudny, ale odnieśliśmy wiele sukcesów i satysfakcji z wykonanej pracy i realizowanych zadań.

W stowarzyszeniu stworzono dodatkowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych, które działają na rzecz społeczności romskiej.

W roku 2011 w stowarzyszeniu było zatrudnionych na umowę o pracę 5 osób, 33 na umowę zlecenie, 17 osób skierowano na staże zawodowe.

O odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi spoza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach i konferencjach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali również czynny udział w organizowanych szkoleniach.

Pomocy Romom udzielono na wielu płaszczyznach:

- pomoc administracyjno - biurowa - polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić;
- pomoc materialna - polegała na zakupieniu podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci oraz przyznaniu stypendium dla młodzieży romskiej uczącej się w szkołach podadgimnazjalnych i na wyższych uczelniach;
- pomoc prawna - prawnik udziela porad prawnych dla naszych beneficjentów;
- wspomaganie w zatrudnieniu.

Bardzo ważnym i realizowanym przez nasze stowarzyszenie celem, jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej ludziom spoza środowiska, a także łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów. Priorytetem roku 2011, tak jak i poprzednich lat, było podnoszenie świadomości Romów w zakresie edukacji dzieci i młodzieży, co zaowocuje w przyszłości wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim. W związku z powyższym Związek Romów Polskich podjął dalszą współpracę z Miejską Jednostką Obsługi Oświaty w Szczecinku. W dalszym ciągu z dziećmi romskimi pracowały dwie asystentki romskie, 3 korepetytorki. Prowadzono świetlicę integracyjną dla dzieci romskich i polskich przy szkole podstawowej nr 4. Finanse na zadania edukacyjne pozyskiwane są z subwencji oświatowych.

W celu promowania kultury romskiej współpracujemy z Radiem Koszalin, gdzie nagrywane są audycje o tematyce romskiej. Nową inicjatywą jest współpraca z telewizją VECTRA, nagrywane są reportaże raz w miesiącu.

Audycje radiowe pt. „Romano Dżipen - Cygańskie Życie”

Raz w tygodniu w rozgłośni regionalnej Radia Koszalin stowarzyszenie ma swój czas antenowy. Audycja jest prowadzona w języku romskim i polskim. Tematem audycji są sprawy dotyczące Romów, aktualne wydarzenia i nowe wiadomości. Audycja jest realizowana od lipca 2005 roku. Porusza zarówno tematy dotyczące obyczajów, kultury, jak i sprawy bieżące. Zadanie nie jest dofinansowane z zewnątrz. Przy realizacji zadania pracują wolontariusze.

Program telewizyjny pt. „Romano Sweto - Romski Świat”

W roku 2011 nagrano reportaż, przy realizacji którego pracowali pracownicy telewizji VECTRA i wolontariusze naszego stowarzyszenia. Program na celu promowanie kultury romskiej oraz przybliżenia dla społeczeństwa środowiska romskiego. Niestety zadanie dalej nie może być realizowane, ponieważ osoby z poza środowiska nie chcą w ramach wolontariatu pracować systematycznie a ich praca jest niezbędna, ponieważ są to operatorzy kamer, dźwiękowiec, konieczne jest wykorzystanie studia, czasu antenowego.

Program był dostępny dla osób, które posiadają dostęp do telewizji kablowej VEKRTA oraz Internetu.

ZADANIA ZREALIZOWANE PRZEZ NASZE STOWARZYSZENIE:

1. Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie oraz obsługa informatyczna Związku Romów Polskich.
2. Zakup podręczników i wyprawek dla dzieci romskich.
3. „Twoja szansa wykorzystaj” - zjazd kobiet romskich
4. Wydawanie gazety romskiej „Romano Atmo - Cygańska Dusza”.
5. Utrwalenie pamięci o dziejach Romów w Polsce - działalność romskiego Instytutu.
6. Program stypendialny dla studentów romskich.
7. Stypendia dla młodzieży romskiej - „Edukacja - krok do lepszej przyszłości”.
8. Wycieczki edukacyjne dla dzieci romskich „Poznajemy otaczający nas świat”.
9. Projekt realizowany w ramach POKL „Innowacyjni Romowie na rynku pracy II”.
10. Projekt realizowany w ramach POKL „Szczecineccy Romowie na rynku pracy”.

Zleceniodawca Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki „Program na rzecz społeczności romskiej”.

W ramach tego programu realizowano wiele zadań na rzecz Romów .

1. *„Tworzenie systemów informacyjnych w Internecie oraz obsługa informatyczna Związku Romów Polskich.”*

Zadanie polegało na sprawnym działaniu systemu informatycznego w siedzibie stowarzyszenia, tj. sieci biurowej i zestawów komputerowych, stała pomoc informatyczna w zakresie użytkowania zestawów komputerowych przez pracowników stowarzyszenia, oraz optymalne działanie strony internetowej.

Za pośrednictwem naszej strony internetowej priorytetem było dotarcie do osób na całym świecie. W dzisiejszych czasach strona internetowa jest najszybszym i najskuteczniejszym nośnikiem informacji i komunikacji. Posiadanie strony internetowej jest niezbędnym i tanim narzędziem do efektywnej pracy i współpracy.

Szerzenie wiedzy o społeczności romskiej poprzez tworzenie systemów informacyjnych w Internecie traktujemy jako zadanie wieloletnie.

2. *„Twoja szansa wykorzystaj” - zjazd kobiet romskich*

Projekt był realizowany od maja 2011r . W tym czasie zostały podjęte prace przygotowawcze oraz rozliczenie zadania. Wszystkie sprawy związane z projektem były przygotowywane w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku, natomiast sam projekt był realizowany w Bornem Sulinowie. Na zjazd przyjechało 25 kobiet. Dla uczestniczek zjazdu były przygotowane zajęcia na wszystkie dni, dzięki którym kobiety zdobyły wiele niezbędnych informacji, mogły podzielić się również dotychczasowymi doświadczeniami i przeżyciami życiowymi.

3. *Wycieczki edukacyjne dla dzieci romskich - „Poznajemy otaczający nas świat”*

Projekt był realizowany od 01.05.2011 do 30.09.2011. W tym czasie zostały podjęte prace przygotowawcze oraz rozliczenie zadania. Wszystkie sprawy związane z projektem były przygotowywane w siedzibie Związku Romów Polskich w Szczecinku, natomiast sam projekt był realizowany w poszczególnych miastach. Wybraliśmy najciekawsze miejsca z okolic Szczecinka, gdyż dzieci były w różnym wieku i nie służyła im długa podróż. Zorganizowaliśmy trzy wycieczki, z których łącznie skorzystało 29 dzieci. Poprzez wycieczki pokazaliśmy, że można się dobrze bawić, a zarazem

nabyć wiadomości o historycznych i zabytkowych miejscach w Polsce oraz pozyskać wiedzę z zakresu zoologii, botaniki oraz astronomii.

Zleceniodawca: Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji - zadania mające na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie rozwoju języka regionalnego.

4. Wydanie gazety romskiej „Romano - Atmo”

Wydawanie gazety daje nam możliwość przybliżania kultury romskiej, także osobom spoza środowiska. Dzięki temu, że nasza gazeta figuruje w zbiorach wszystkich ważniejszych bibliotek w Polsce, mamy możliwość propagowania kultury romskiej nie tylko wśród zainteresowanych tematyką romską, ale także wśród innych ludzi. Mamy przez to większą szansę i możliwość na przekazanie całej prawdy o Romach, a co za tym idzie, na wzbudzenie w ludziach zrozumienia dla tej charakterystycznej społeczności. Polacy przez nieznamość kultury romskiej wyciągają bardzo często błędne wnioski na temat Romów, swoje poglądy opierają na stereotypach. Poprzez naszą gazetę wyjaśniamy i przybliżamy ludziom specyfikę tej kultury, tradycję i mentalność tego narodu. Uświadamiamy Polakom, że Romowie to tacy sami ludzie jak reszta społeczeństwa.

Poprzez pokazywanie osiągnięć Romów, przedstawianie wybitnych sylwetek tej narodowości, dajemy dowód na to, że Romowie to nie tylko „niewykształceni Cyganie”, jak się powszechnie uważa. Nasza gazeta jest odpowiedzią na potrzeby Romów. Zgłasza się do nas coraz więcej osób, które chciałyby na łamach naszej gazety podzielić się swoimi pracami z innymi. Dzięki temu nawiązaliśmy współpracę z wieloma osobami, ciekawymi jednostkami, które czerpią radość z pisania i możliwości publikowania swoich prac.

5. Utrwalenie pamięci o dziejach Romów w Polsce - działalność romskiego Instytutu.

Instytut Pamięci i Dziedzictwa Romów nie jest placówką działającą samodzielnie. W 2001 roku został zarejestrowany przy stowarzyszeniu - Rozdział VIII Statutu.

W roku 2011 pozyskano i zarchiwizowano dokumentację z zasobów Archiwów Państwowych i IPN w zakresie materiałów dotyczących Romów (znaczna część dokumentów została skopiowana i skatalogowana). Zlecono i sporządzono 2 opracowania naukowe. Wydrukowano w formie periodyków 2 opracowania naukowe. Przetłumaczono niemieckojęzyczne dokumenty na język polski. Pozyskano nowe pozycje do związkowej biblioteki.

II Zleceniodawca Ministerstwo Edukacji Narodowej

6. Zakup podręczników i wyprawek szkolnych dla dzieci romskich.

Zadaniem objęto 32 dzieci romskich w wieku od 7 do 18 lat zamieszkałych na terenie miasta Szczecinka i Sławna.

Celem zadania było zakupienie podręczników i wyprawek dla biednych, uczących się dzieci romskich. W ten sposób chcieliśmy pomóc dzieciom romskim i ich ubogim rodzicom, utrzymującym się przeważnie z zasiłków opieki społecznej. Wszyscy rodzice w zamian za udzieloną pomoc poświadczali, że ich dzieci będą realizować obowiązek szkolny. Dzieci romskie uczęszczające do szkół otrzymały w 100% wyposażenie i podręczniki zgodnie z wymaganiami. Zakupione podręczniki umożliwiły tym dzieciom równy start w nowo rozpoczętym roku szkolnym.

II Zleceniodawca MSWiA

7. „Program stypendialny dla studentów romskich”.

Realizacja zadania była kontynuacją realizowanego przez nas od 2004 roku projektu. Zadanie realizowane w 2011 roku trzeba podzielić na trzy etapy. Pierwszy etap był realizowany w terminie od stycznia do czerwca 2011 roku, drugi etap - przerwa wakacyjna - która dla nas jako realizatorów była okresem realizacji zadania i trzeci etap - od października do grudnia 2011 roku.

Stypendium dostały osoby zamieszkujące na terenie Polski. Wiek i płeć w żadnym stopniu nie zaważyły na wyborze kandydatów. W zdecydowanej większości kandydaci pochodzą z biednych rodzin utrzymujących się z zasiłków MOPS. Pieniądze są wplacane na konto studenta.

Dzięki temu zadaniu:

- zwiększyliśmy odsetek osób pochodzenia romskiego na uczelniach wyższych,
- pośrednio ułatwiliśmy dostęp do rynku pracy dla wykształconych Romów,
- obalamy stereotyp „niewykształconego Cygana”.

74 studentów skorzystało z pomocy finansowej w roku 2011 r.

8. *Stypendia dla młodzieży romskie j -„Edukacja- krok do lepszej przyszłości”*

Realizacja zadania polegała na przyznaniu stypendium motywacyjnego dla uczniów pochodzenia romskiego, obywatelom Polski, szkół ponadgimnazjalnych, dziennych – liceów, techników, szkół zawodowych szkół publicznych lub niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych.

Możliwość ubiegania się o stypendium miała młodzież, która posługuje się językiem romskim i kulturuje tradycję romską zamieszkała na terenie całej Polski, ponadto systematycznie uczęszczająca do szkół, ponieważ frekwencja również była brana pod uwagę przez komisję stypendialną.

Stypendium otrzymało 55 osób.

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna

Działanie : 1.3. Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej

Poddziałanie : 1.3.1. Projekty na rzecz społeczności romskiej.

Realizacja Poddziałania 1.3.1 jest finansowana ze środków EFS (85%) oraz środków budżetu państwa (15%).

9. *„Innowacyjni Romowie na rynku pracy II”*

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna bezrobotnych Romów. W ramach projektu po przeszkoleniu zatrudniono 28 osób pochodzenia romskiego, jako Asystentów Zawodowo - Socjalnych. Podopiecznymi AZ-S są Romowie zamieszkali na terenie Polski, w wieku produkcyjnym, bez względu na wykształcenie, długotrwale bezrobotni, korzystający ze świadczeń OPS, zagrożeni wykluczeniem społecznym, którym brak motywacji do poszukiwania pracy, umiejętności przystosowania się do zmieniających się wymagań rynku pracy. Znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym.

10. *„Szczecineccy Romowie na rynku pracy”*

Celem projektu była aktywizacja zawodowa i społeczna bezrobotnych Romów, zamieszkałych na terenie powiatu szczecineckiego. 34 beneficjentów wzięło udział w projekcie, uczestniczyło w szkoleniach i kursach zawodowych, ponadto 17 osób z tej grupy odbyło 4 miesięczne staże zawodowe.

Nasze biuro w ramach realizacji projektów zostało wzbogacone w nowy sprzęt - komputery, drukarki oraz wyposażone w nowe meble. Nasza placówka pręźnie się rozwija i z roku na rok realizujemy więcej projektów, na które pozyskujemy znaczne środki.

Działalność Zarządu ZRP jest również owocna. Przedstawiciele kierownictwa Związku odbywają liczne spotkania z władzami na szczeblu rządowym, samorządowym oraz z urzędnikami różnego szczebla. Ponadto prezes ZRP uczestniczył w licznych konferencjach i spotkaniach. Pracownicy korzystają z dostępnych bezpłatnych kursów i szkoleń. Nasza kadra jest wykształcona i merytorycznie przygotowana do realizacji wszelkich zadań i projektów.

W roku 2011 przeprowadzono kontrolę z ramienia Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie pod kątem realizacji Programu na rzecz społeczności romskiej. Wynik kontroli był pozytywny.